

KiFiD

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 6 d.d. 13 januari 2009
(mr. R.J. Verschoof, voorzitter, mr. drs. M.L. Hendrikse en mr. B. Sluijters)

Samenvatting

Doorslaggevend is de getekende stamrechtsovereenkomst en de nadien ontvangen polis en voorwaarden, waarin het begrip 'partner' is omschreven, welke documenten de Consument niet heeft geretourneerd en dus heeft geaccepteerd. In de stamrechtclausule is opgenomen dat het stamrechtkapitaal niet in contanten wordt uitgekeerd, maar in de vorm van periodieke uitkeringen.

I. Procedure

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken:

- het door de Ombudsman Financiële Dienstverlening overgelegde dossier;
- de klacht, ontvangen bij e-mail van 19 december 2007 en bij brieven van 19 januari en 23 mei 2008;
- het antwoord van Aangeslotene van 7 juli 2008;
- de repliek van Consument van 20 juli 2008; en
- de dupliek van Aangeslotene van 13 augustus 2008.

De Commissie heeft vastgesteld dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening niet tot oplossing van het geschil heeft geleid.

De Commissie heeft vastgesteld dat beide partijen het advies als bindend zullen aanvaarden. De Commissie heeft partijen opgeroepen voor een mondelinge behandeling te Den Haag op maandag 2 februari 2009 waar partijen zijn verschenen.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

2.1 In 2002 heeft de ex-werkgever van Consument de arbeidsovereenkomst met Consument voortijdig beëindigd en Consument een ontslagvergoeding toegekend van € 200.987,63. Consument heeft hiervan € 70.345,67 aangewend voor een direct ingaande lijfrente en € 130.641,96 voor een (...) Plan, welke Consument per 6 december 2002 bij Aangeslotene heeft afgesloten. Consument heeft bij laatstgenoemd product gekozen voor een gegarandeerd eindkapitaal en heeft als extra zekerheid bij overlijden gekozen voor teruggave van 100% van de koopsom + 15% van het gegarandeerde kapitaal. Op het aanvraagformulier heeft Consument mevrouw X aangewezen als tweede begunstigde. De ingangsdatum van de periodieke uitkering was 6 december 2006.

KiFiD

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

2.2 Voorafgaand aan het sluiten van het (...) Plan is de volgende informatie aan Consument verstrekt:

- een offerte met daarbij gevoegd de brochure '(...) Verzekering'. In deze brochure staat vermeld wat de mogelijkheden zijn bij overlijden van de verzekerde voor de einddatum. Bovendien staat vermeld dat de verzekerde de keus heeft uit drie mogelijkheden, namelijk 0%, 85% van de betaalde koopsom of 100% van de betaalde koopsom plus 15% van het gegarandeerde eindkapitaal.

- een 'Deelnameformulier (...) -verzekering (...) Plan' dat door Consument op 29 november 2002 is ingevuld en ondertekend. In dit formulier staat het volgende vermeld:

"BEGUNSTIGDE 3)

Voor het (...)Plan is uitgegaan van de volgende standaardbegunstiging:

1)Verzekeringnemer

2)Echtgenoot/(geregistreerd) partner

3)Kinderen van de verzekeringnemer, indien jonger dan 30 jaar

Wenst u een afwijkende begunstiging dan graag hieronder aangeven:

Andere personen dan genoemd in de standaard begunstiging kunnen niet als begunstigde optreden met uitzondering van de ex-echtgenoot/partner. Eerste begunstigde is altijd de verzekeringnemer.

Voorletters	Achternaam	Geboortedatum	Geslacht	(...)
2e) M.J.	(X)	(...)		(...)
3 ^e)				
4 ^e)				

Toelichting:

1)Verzekeringnemer; dit is degene die de verzekering afsluit.

2)Verzekerde; de persoon op wiens leven de verzekering gesloten wordt.

3)Begunstigde; dit is degene aan wie het kapitaal wordt uitgekeerd".

2.2 Op 5 december 2002 hebben Consument, de ex-werkgever van Consument en Aangeslotene een 'overeenkomst stamrecht verzekeringsmaatschappij' gesloten.

Onder punt 5 van deze overeenkomst staat (onder meer) vermeld dat:

"de periodieke uitkeringen na het overlijden van medewerker slechts toekomen aan diens (gewezen) echtgenoot dan wel degene met wie medewerker duurzaam een gezamenlijke huishouding voert of heeft gevoerd en met wie geen bloed- of aanverwantschap in de rechte lijn bestaat, of aan (pleeg)kinderen die de leeftijd van 30 jaar nog niet hebben bereikt".

2.4 Na het sluiten van de verzekering, op 9 december 2002, heeft Aangeslotene Consument een polisblad en polisvoorwaarden toegestuurd. Op het polisblad staat op volblad I:

"begunstigde: Zie clauseblad".

Op het clauseblad staat het volgende vermeld:

KiFiD

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

“A. Begunstigde(n):

1. Verzekeringnemer

Consument 21-11-1947

2. Echtgenoot/geregistreerd partner/ partner van de verzekeringnemer

3. Kinderen van de verzekeringnemer indien jonger dan 30 jaar

Indien bij overlijden van de verzekerde voor de ingangsdatum periodieke uitkering alle hierboven genoemde begunstigden ontbreken cq zijn overleden vindt uit hoofde van deze uitkering geen enkele uitkering plaats en kunnen aan deze polis geen rechten meer worden ontleend”.

Als ‘partner’ wordt blijkens artikel I van de toepasselijke polisvoorwaarden aangemerkt:

“diegene, niet zijnde bloed- of aanverwant in de rechte lijn, met wie de verzekeringnemer op het moment dat een uitkering wordt verschuldigd, blijkens gezamenlijke inschrijving op hetzelfde adres in de gemeentelijke basis administratie, gedurende tenminste een half jaar een gezamenlijke huishouding voert zonder getrouwd te zijn dan wel als geregistreerd partner geregistreerd te zijn. Tevens is een notarieel verleden samenlevingscontract inhoudende (enige) vermogensrechtelijke aangelegenheden vereist”.

Over de uitkering van het stamrechtkapitaal bij overlijden vermeldt het polisblad het volgende:

“Stamrechtkapitaal bij overlijden

Bij overlijden van de verzekerde voor de ingangsdatum periodieke uitkering wordt terstond een stamrecht kapitaal uitgekeerd ter grootte van 100% van de som van de betaalde premie(s) en/of koopsom(men) plus 15% van het stamrechtkapitaal op de ingangsdatum periodieke uitkering (...).
Stamrechtclausule

Het vermelde stamrechtkapitaal bij leven en overlijden wordt niet in contanten uitgekeerd, maar wordt tegen de dan geldende tarieven uitgekeerd aan de begunstigde in de vorm van een periodieke uitkering als bedoeld in artikel 11, lid 1, letter g van de Wet op de loonbelasting 1964”.

2.5 Op 25 oktober 2006 heeft Consument Aangeslotene medegedeeld dat mevrouw X geen begunstigde is conform de voor een stamrechtverzekering geldende wet- en regelgeving. Consument heeft Aangeslotene verzocht om de hieruit voor hem voortvloeiende schade te vergoeden. Aangeslotene heeft dat geweigerd.

3. Geschil

3.1 Consument vordert dat Aangeslotene hem vergoedt het verschil tussen de waarde van de polis met uitkering bij overlijden – zoals Consument heeft afgesloten – en de waarde van de polis zoals die geweest zou zijn als Consument niet had gekozen voor een uitkering bij overlijden. Dit verschil bedraagt volgens Consument ongeveer € 6.000,-.

3.2 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslagen:
- Aangeslotene heeft Consument onvolledig geïnformeerd over de wettelijke beperkingen die er bestaan ten aanzien van de personen aan wie het stamrechtkapitaal bij overlijden van

KiFiD

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Consument voor de einddatum mag worden uitgekeerd. Hierdoor meende Consument dat hij zijn partner, mevrouw X, als begunstigde voor het stamrecht bij overlijden kon opgeven, hetgeen hij ook heeft gedaan, terwijl achteraf bleek dat zij niet als partner in de zin van de polis kan worden aangemerkt. Door de onvolledige informatieverstrekking heeft Consument een verkeerde verzekering afgesloten en heeft hij een lagere uitkering ontvangen dan bij het afsluiten van een juiste verzekering - een polis zonder uitkering bij overlijden - het geval was geweest.

- Op het deelnameformulier staat als tweede bij de standaardbegunstigden: 'echtgenoot/ (geregistreerd) partner'. Aangezien 'geregistreerd' tussen haakjes stond kon Consument het begrip 'partner' interpreteren zoals hij gedaan heeft.
- In de brochure '(...) Verzekering' wordt het onderwerp wettelijke bepalingen expliciet genoemd terwijl achteraf is gebleken dat significante informatie op dat vlak ontbreekt.
- De clause onder punt 5 van de 'overeenkomst stamrecht verzekeringsmaatschappij', waarin sprake is van de periodieke uitkering na overlijden, heeft Consument geïnterpreteerd als betrekking hebbend op de andere door Consument bij Aangeslotene gesloten verzekering, die in overeenkomst stamrecht verzekeringsmaatschappij eveneens genoemd wordt. Het (...) Plan kende bij voortijdig overlijden immers geen periodieke uitkering maar een uitkering ineens.
- Er was voor Consument geen reden om aan te nemen dat de polisvoorwaarden anders zouden luiden dan hetgeen stond vermeld in de voor het afsluiten van de verzekering aan Consument verstrekte informatie.

3.3 Aangeslotene heeft, kort en zakelijk weergegeven, het volgende als verweer aangevoerd:

- Consument is door middel van het aanvraagformulier geïnformeerd over de kring van begunstigden en is hiermee door ondertekening akkoord gegaan.
- Het moet Consument op 5 december 2002, de datum van ondertekening van de 'Overeenkomst stamrecht verzekeringsmaatschappij', duidelijk zijn geweest dat niet iedere 'willekeurige' persoon de uitkering bij overlijden mocht ontvangen. Door ondertekening van deze overeenkomst is Consument hiermee ook akkoord gegaan.
- Door middel van het clauseblad en de polisvoorwaarden heeft Aangeslotene Consument nogmaals gewezen op de kring van begunstigden. Consument had als verzekeringnemer de plicht om de polisbladen bij ontvangst op juistheid te controleren. Na ontvangst had Consument het recht de polis binnen 14 dagen te retourneren wanneer hij daarmee niet tevreden was. Nu Consument de polis niet heeft teruggestuurd, mag ervan uitgegaan worden dat de polis is opgemaakt conform de wensen van Consument.
- De stamrechtverzekering betreft een eenmalige uitkering die per expiratiedatum omgezet moet worden in een periodieke uitkering. Dit is op het polisblad ook expliciet aangegeven.
- Indien bij overlijden van Consument was gebleken dat mevrouw X niet aan de fiscale voorwaarden had voldaan, zou Aangeslotene nog steeds tot uitkering zijn overgegaan, zij het

KiFiD
Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

onder inhouding van loonbelasting en revisierente conform artikel 19 van de polisvoorwaarden.

KiFiD

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

4. Beoordeling

4.1 In het deelnameformulier staat bij de standaardbegunstiging als tweede begunstigde vermeld 'Echtgenoot/(geregistreerd) partner'. Nu het begrip 'partner' in het deelnameformulier niet nader is gedefinieerd, heeft naar het oordeel van de Commissie bij Consument verwarring kunnen ontstaan over de vraag of mevrouw X onder dit begrip viel.

4.2 Uit de nadien, op 5 december 2002, gesloten 'overeenkomst stamrecht verzekeringsmaatschappij' en het op 9 december 2002 door Aangeslotene verzonden polisblad met polisvoorwaarden daarentegen heeft Consument naar het oordeel van de Commissie kunnen afleiden dat de veronderstelling dat mevrouw X valt onder het begrip '(geregistreerd) partner' onjuist was. Dat is doorslaggevend, nu Consument deze overeenkomst heeft getekend en de nadien door hem ontvangen polis en de bijbehorende voorwaarden, waarin het begrip ook duidelijk is omschreven, niet heeft geretourneerd en dus heeft geaccepteerd.

4.3 De stelling van Consument dat hij de clause onder punt 5 van de 'overeenkomst stamrecht verzekeringsmaatschappij', waarin sprake is van de periodieke uitkering na overlijden, heeft kunnen interpreteren als betrekking hebbend op de andere door hem bij Aangeslotene gesloten verzekering berust op de veronderstelling dat het (...) Plan bij voortijdig overlijden geen periodieke uitkering maar een uitkering ineens doet. Deze veronderstelling is onjuist. In de op het polisblad vermelde stamrechtclause is immers uitdrukkelijk opgenomen dat het vermelde stamrechtkapitaal bij leven en overlijden niet in contanten wordt uitgekeerd, maar wordt uitgekeerd tegen de dan geldende tarieven aan de begunstigde in de vorm van een periodieke uitkering als bedoeld in artikel II, lid I, letter g van de Wet op de loonbelasting 1964.

4.4 Het verzoek van Consument tot vergoeding van het verschil tussen de waarde van de polis met uitkering bij overlijden - zoals Consument heeft afgesloten - en de waarde van de polis zoals die geweest zou zijn als Consument niet had gekozen voor een uitkering bij overlijden, moet derhalve worden afgewezen.

5. Beslissing

De Commissie wijst, als bindend advies, het verzoek af.